

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**ŠOLSKO INTERESNO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2023/2024**

6. in 7. razred OŠ

Maša Ogrizek: *Lisičja luna*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

Ime in priimek tekmovalca (ali šifra): _____

Ime in priimek ocenjevalca: _____

Dosežene točke: **A:** _____ **B:** _____ **C:** _____ **Č:** _____

Kriterij	
A Razumevanje – do 20 t	Doseženo število točk
Predstavi prehajanje med resničnim in fantastičnim svetom – do 5 točk	
Pojasni čas v realnem in fantastičnem svetu – do 4 točke	
Pomembnost kroga – do 3 točke	
Dojemanje književnih oseb – do 4 točke	
Povezava »zimzelenega gozda« s knjigo – do 4 točke	
SKUPAJ A	

Kriterij	
B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Doseženo število točk
Podatki o pisateljici in njenem delu – do 2 točki	
Podatki o knjigi – do 4 točke	
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 točke	
SKUPAJ B	

Kriterij	
C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Doseženo število točk
Aktualizacija zgodbe, pripadnost »plemenu« in utemeljitev – do 7 točk	
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 3 točke	
SKUPAJ C	

Kriterij	
Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Doseženo število točk
Zgradba besedila – do 3 točke	
Jezikovna pravilnost – do 4 točke	
Slogovna ustreznost – do 3 točke	
SKUPAJ Č	

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

6. in 7. razred OŠ

Maša Ogrizek: *Lisičja luna*

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Opomba:

Vse naloge, ki niso zgolj reprodukcija obnov, odgovorov na posamezna vprašanja, ampak se odgovori zrcalijo v kompleksnem prepletajočem se razmišljanju tekmovalca/tekmovalke – analiziranje, sintetiziranje, vrednotenje posameznih prvin, si zaslužijo najvišje število točk.

Za besedilo, ki je pretežno obnova oz. odgovarjanje na posamezna vprašanja, lahko tekmovalec/tekmovalka v razdelku *Razumevanje* prejme največ polovico točk.

Tekmovalec/tekmovalka:

– **predstavi prehajanje med resničnim in fantastičnim svetom – do 5 točk;**

Npr.:

- nenavaden dogodek, ki književno osebo predstavi v realnem ali fantastičnem svetu oziroma na prehodu iz realnega v fantastični svet ...;
- prehajanje s pomočjo čuvajev, tj. rogatega ptiča, ognjenega metulja, hodeče ribe in krilate košute;
- spreminjanje v žival in nazaj v času lunine mene;
- vloga lune in štirih starkinih pomočnikov;
- nejasnost vloge štirih starkinih pomočnikov – ugrabitelji ali rešitelji;
- počutje otrok v fantastičnem svetu – sprejetost, sproščenost, občutenje strahu.

– **pojasni čas v realnem in fantastičnem svetu – do 4 točke;**

Npr.:

- čas v fantastičnem svetu se meri s pomočjo luninih men in otroci imajo mesec dni (dve polni luni) časa, da zapustijo Zimzeleni gozd; v gozdu je čas čas, v katerem se otroci spreminjajo v živali, je čas, ki teče v krogu, krog pa lahko pomeni zaprtost ali neskončnost, predstavlja prostor, kjer lahko vsakdo razmisli o sebi, o svojih težavah, najde posameznike, ki ga razumejo;
- otroci se veliko pogovarjajo o času – luna se spreminja, kar bi lahko pomenilo, da čas teče enako kot v realnem svetu;
- čas teče v krogu (npr. *Zoji se zdi, da čas »teče hitreje kot običajno«*; *Medeja je v taboru eno polno luno, a se ji zdi, da od vedno prebiva v taboru; vzhodna vrata čuva riba Brez časa, ki je prinesla Benjamina – deček pravi, da je pot zelo hitro minila; ptič Brez povratka razlaga, da njegovo ime pomeni to, da se nikoli več ne moremo vrniti v preteklost, saj čas vedno teče naprej – kot reka, veter; poglavarka pravi, da časa ne moremo zavrteti nazaj, četudi si to želimo; Zoja se je želela vrniti v čas, ko je bil oče še živ.*).

– **pomembnost kroga – do 3 točke;**

Npr.:

- krog je »prostor« med življenjem in smrtjo – znotraj njega se otroci pripravljajo, da zapustijo svet ali se vrnejo nazaj v prejšnje življenje;
- v Lisičji luni krog srečamo večkrat (npr. *otroci se zberejo v obliki kroga, reka teče v obliki kroga, čeprav se Reka časa ob vsaki polni luni združi z reko zunaj čarobnega gozda in tako prekine ta sklenjeni krog*);
- krog predstavlja tudi luna, ki otrokom omogoči vrnitev v realni svet (*razen Medeji, ki se odloči, da se ne bo vrnila*);
- krog predstavlja tudi prostor, v katerem so otroci srečni, razumljeni in sprejeti.

– **dojemanje književnih oseb – do 4 točke;**

Npr.:

- Rogata čarovnica, modra starka Injami, poglavarka, ki otroke pripelje v gozd, za svojo naslednico izbere Zojo;
- Zoja (deklica – lisica) je izgubila očeta, sprva se v krogu počuti kot ujetnica; rada bi se vrnila domov, nato jo nekaj časa navdaja občutek sprejetosti, ki se zopet prelevi v odločenost, da gre domov;
- Medeja (deklica – medvedka), nekoliko nerodno, dobrosrčno dekle, ki je od doma odšlo, ker je zaradi te njene drugačnosti, povezane s »pre...« (prevelika, preokrogla ipd.), niso sprejeli; na koncu se odloči, da se ne vrne v realno življenje;
- Benjamin (deček – zajec) se čuti zapostavljenega, je najmlajši v skupini (ima 8 let), na koncu pokaže pogum;
- Artur (deček – dihur) ima očeta, ki ga na nerazumen način želi »utrčiti«, želi biti gospodar svoje usode in se na vsak način želi vrniti v realni svet;
- Sofija (deklica – sova).

V gozdu so se znašli, ker se jim je ob času polne lune pripetila nesreča, ob tem pa jih povezujejo težave, s katerimi se srečujejo v realnem življenju, kjer se zaradi tega počutijo nerazumljene in osamljene.

- **povezava »zimzelenega gozda« s knjigo – do 4 točke.**

Npr.:

- Zoji se na začetku knjige zdi, da »nikamor ne sodi in da nikomur ne pripada«;
- zimzeleni gozd kot stalnica, varnost, zavetje;
- otroci opažajo, da se v taboru počutijo drugače, da ne pogrešajo doma (npr. *Medeji se zdi, da povsod »štrli ven«*).

Otroci so se v gozdu, ob Injami, našli z razlogom. V realnem svetu zaradi različnih stvari niso bili sprejeti in ker so bili osamljeni, se jim je zgodila nesreča in varuhi so jih prinesli do prostora, kjer so občutili to, česar niso poznali: bili so sprejeti, razumeli so se, se povezali in sodelovali. Naučili so se sprejeti svojo šibkost in različnost drugih. Ker so se povezali, so skupaj dosegli to, česar morda mnogi ne – svoj cilj, vrnili so se v realni svet.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **navede podatke o Maši Ogrizek – do 2 točki;**

Opomba:

Podatki morajo biti smiselno vpleteni v pisanje, zgolj reproduciranje le-teh na celi strani ali več je značilnost manj kvalitetnih tekmovalnih nalog, kar upoštevamo pri vrednotenju.

- **navede pomembne podatke o knjigi – do 4 točke;**

Npr.: leto izida, književno obdobje, zunanja zgradba, nagrade, kritike, druge zanimivosti ipd.

- **ustrezno in natančno uporablja literarnovedne pojme – do 4 točke.**

Npr. fantastična pripoved, zunanja in notranja zgradba, teme, motivi, slogovna sredstva, metafora, primera, besedne igre, preneseni pomen ipd.

Opomba:

Pojmi so uporabljeni smiselno – na ustrezen način/neopazno – vpeti v tekmovalčevo pisanje in niso zgolj naštetih (na nepravilnih mestih). Ne šteje torej zgolj kvantiteta.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **aktualizira zgodbo, pojasni in utemelji pripadnost določenemu »plemenu« – do 7 točk;**

Npr.:

- Danes veliko pomenijo materialne dobrine in zunanji blišč. V tem svetu je težko sprejeti drugačne, se soočiti s svojo šibkostjo, sprejeti sebe in druge. Individualizem skuša preglasiti sodelovanje, povezanost, zato je pomembno, da se pokaže, da se lahko različno misleči združijo, sprejmejo drug drugega, različna mnenja, da lahko uspejo, če se povežejo. Gozd v zgodbi je prostor, o katerem lahko bralec razmišlja na veliko načinov (npr. kot o prostoru smrti, o svobodi, o večnosti ...).
- Vsi mi imamo nekoga, ki nas razume, sprejme in nam želi pomagati. Lahko je to družina, lahko so to prijatelji, sošolci, stari starši ... Pomembno je, da nas razumejo in nas sprejmejo takšne, kot smo, kljub vsem napakam, ki jih imamo.

Npr.:

- Ne, ne pripadam nobenemu plemenu, ker ravnam po svojih željah, sem samosvoj/samosvoja, ni mi prijetno, če mi drugi kar naprej ukazujejo ...
- Da, pripadam plemenu – npr. našega razreda, svojega kluba ..., kjer imamo svojo vodjo, ki nam pove, kaj narediti ...

Utemeljitev mora biti povezana s prebrano knjigo in lastnim razmišljanjem/mnenjem.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 3 točke.**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, domiselnim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Ustrezna zgradba – do 3 točke:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, ustrezno navajanje virov;
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno, pomanjkljivo navajanje, ni virov;
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, virov ni/so neustrezni.

Jezikovna pravilnost – do 4 točke:

- 4 t – za jezikovno brežhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami;
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo;
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Slogovna ustreznost – do 3 točke:

- 3 t – za slogovno brežhibno nalogo (poimenovalna, upovedovalna/slovnično-skladenjska ustreznost, koherentnost besedila – »rdeča nit«) z le nekaj drobnimi napakami;
- 2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Članicam in članom šolskih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju.